

Semantik och pragmatik, omtentamen 2008-03-26

Hemtentamen inlämnas senast 2008-03-28, kl 16.00!

Lös uppgifterna med **(a)** och **(b)** framför. De är kopplade till åtta lärandemåls- punkter (1–6, 7.1–7.2). Mats del av kursen svarar mot fem lärandemåls punkter (1, 3–6). Agnes del av kursen svarar mot tre lärandemåls punkter (2, 7.1–7.2). Lämna in de två delarna på var sina buntar (så att lärarna kan dela upp bedömningsarbetet) i Mats postfack!

Utfallet på varje lärandemåls punkt bedöms med G eller VG. Minst G på var och en krävs för godkänt på kursen. VG på minst fyra ger VG på kursen.

Gör uppgifterna för de lärandemåls punkter ni blivit underkända på tidigare! Se studentportalen eller föregående tenta!

Om du anser att någon fråga/uppgift är oklar, skriv en not om det, men försök att svara utifrån en så rimlig tolkning som möjligt.

Mats del av tentamen

- *(Avseende lärandemål 1: förklara några olika sätt att definiera begreppet betydelse utifrån olika teoretiska utgångspunkter.)*

(a) Förklara kortfattat två sätt att definiera/förstå vad språklig betydelse är!

(b) Argumentera för att språklig betydelse är något mentalt (psykologiskt)! (Utgå från något bra exempel, t.ex. ett ord.)

- *(Avseende lärandemål 3: redogöra för grundläggande teoretiska positioner kring relationerna mellan språklig betydelse, den fysiska verkligheten och språkanvändarnas mentala tillstånd.)*

(a) Definitioner fångar nödvändiga och tillräckliga villkor ("necessary and sufficient conditions") och används ofta för att analysera begrepp. Förklara kortfattat utifrån några konkreta exempel varför vissa begrepp inte passar för en sådan analys!

(b) Försök definiera begreppet *förälder*! Finns det några svårigheter? Eller är det helt lätt att formulera en definition? Förklara ditt svar!

- *(Avseende lärandemål 4: redogöra för viktiga lexikala relationer och tillämpa dem för att resonera kring godtyckliga ords relationer.)*

(a) Vad kännetecknar homonymi? Illustrera med något bra exempel!

(b) Nämn två olika typer av motsatser! Förklara kortfattat vad som utmärker typerna! Illustrera med tydliga exempel!

- *(Avseende lärandemål 5: klargöra sambandet mellan satsers betydelse och logiska konsekvensförhållanden.)*

(a) Ge ett exempel på en logiskt giltig slutledning och en logiskt ogiltig! Förklara vari skillnaden (generellt sett) består och vad det är i dessa (specifika) exempel som gör dem giltiga respektive ogiltiga!

- *(Avseende lärandemål 6: översätta elementära utsagor till predikatlogik och informellt förklara principerna bakom denna översättning.)*

Uttryck innehållet i följande meningar på predikatlogik!

(a) ”Det finns goda äpplen, fast vinteräpplen är mjöliga.”

(b) ”Inga hundar gillar någon katt.”

Agnes del av tentamen (skriv på separata blad, lämna i Mats fack!)

- *(Avseende lärandemål 2: förklara grunderna för de gränsdragningar mellan grammatik, semantik och pragmatik som görs inom några olika teoretiska ramverk.)*

(a) Beskriv en semantisk och en pragmatisk förklaringsmodell för metaforer!

- *(Avseende lärandemål 7.1: redogöra för några teoretiska ansatser som förklarar hur språkliga uttrycks betydelse och/eller referens kan bero på kontexten)*

(a) Redogör för minst tre av Grices maximer!

(b) Förklara hur vi enligt Grice kan förstå en person som bryter mot en maxim!

- *(Avseende lärandemål 7.2: tillämpa [pragmatisk ansatser] i resonemang kring autentiska språkliga data)*

(a) Det finns vissa centrala skillnader ur pragmatisk synvinkel mellan tal och skrift som medium. Redogör för tre av dessa centrala skillnader!

(b) Ge ett exempel från varje text nedan som illustrerar dessa skillnader!

[Text 1.] a men de finns de finns ett ee ja tror inte att de finns mer maffia eller hyckleri eller eller korrupktion i Italien än va de finns i Sverige egentligen men där ja tror de handlar om mycke mer om att de de finns en de finns en inställning hos italienare inte alla italienare men många italienare att de fixar sej va lämnar man in bilen på verkstan en tisdag och dom säger att den är klar på torsdag då e man inte där på torsdag utan man e där nästa tisdag för man vet att de e lugnt va

[Text 2.] I längre sammanhängande sträckor av stavelser med svagare tryckstyrka kan det bli en växling mellan stavelser med något växlande tryck, t. ex. i de fem första stavelserna i individualistisk. Dessa tryckstyrkegrader är allofoniska, dvs. olikbetydande ord kan inte skiljas åt endast genom tryckstyrkegradernas fördelning.